

ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ: 1964

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Τεύχ.: 13ο Έτος: 2012

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:

Φιλανθρωπικό Σωματείο
«ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ»
Α.Μ. 734 (3793)
Άποφ. Πρωτ. Θεσ/νίκης 3399/1964

ΕΔΡΑ:

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ 22
Τ.Κ. 54621 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ. FAX 2310 233548 - ΤΗΛ. 277950

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΗΛΙΑΣ ΧΑΜΑΜΤΖΟΓΛΟΥ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. Η. ΧΑΜΑΜΤΖΟΓΛΟΥ
2. Γ. ΚΙΟΣΣΕΣ
3. Α. ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ
4. Π. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Τιμή φύλλου: 1€

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

1. ΠΕΙΡΑΙΩΣ	5211 - 036427 - 751
2. ΕΘΝΙΚΗ	213/296025-73
3. ΕΜΠΟΡΙΚΗ	400/328013 - 23

Γιά τις καταθέσεις τῶν Εἰσφορῶν καί Δωρεῶν σας, στούς παραπάνω λογαριασμούς, παρακαλοῦμε νά μᾶς ἀποστέλλετε φωτοαντίγραφο τῆς ἀπόδειξης κατάθεσής σας στήν ταχυδρομική μας διεύθυνση:

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ 22, Τ.Κ. 54621
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ὅπου ἐπίσης μπορεῖτε νά μᾶς στέλνετε καί ταχυδρομικές ἐπιταγές στό ὄνομα τοῦ Προέδρου μας κ. ΗΛΙΑ ΧΑΜΑΜΤΖΟΓΛΟΥ, γιά νά μπορούμε στή συνέχεια νά σᾶς ἀποστέλλουμε τήν σχετική ἐπίσημη ἀπόδειξη τοῦ Σωματείου μας.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Σέ περίπτωση πού ἐπιθυμεῖτε νά δωρήσετε χρήματα ἀπό τό σπίτι σας, εἴτε ἀπό τόν χῶρο τῆς ἐργασίας σας, παρακαλοῦμε νά ἐπικοινωνεῖτε μέ τόν κ. Βασίλειο Τσιτσόκο, στά τηλέφωνα:

1. 2310 927440
2. 6937 092430

Τό ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. ΧΑΜΑΜΤΖΟΓΛΟΥ ΗΛΙΑΣ, Πρόεδρος	τηλ. 2310-302217
2. ΚΙΟΣΣΕΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Ἀντιπρόεδρος	τηλ. 23920-63277
3. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, Γ. Γραμματέας	τηλ. 2310-318588
4. ΠΟΤΟΥΡΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ, Ταμίας	τηλ. 2310-311042
5. ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, Μέλος	τηλ. 2310-924231
6. ΚΑΡΥΔΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ, Μέλος	τηλ. 2310-852481
7. ΚΩΤΙΚΩΣΤΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Μέλος	τηλ. 2310-922913

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Τσακίρη Σούλα εἰς μνήμην Παντελάκη Γεωργίου 1500€.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ: 1964

«Δανεῖζει Θεῷ ὁ
ἐλεῶν πτωχόν, κατά
δέ τό δόμα αὐτοῦ
ἀνταποδώσει αὐτῷ».
(Παρ. 19,17).

«Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε
τοῖς πένησιν· ἡ δικαιο-
σύνη αὐτοῦ μένει
εἰς τόν αἰῶνα»
(Β' Κορ. 9,9)

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ
ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Ἦχος πλ. δ'
Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου
ἐκτίσω τόν μισθόν σου,
Πάτερ ὅσιε, ταῖς προσευ-
χαῖς ἀδιαλείπτως ἐγκατε-
ρήσας, τοὺς πτωχοὺς ἀγα-
πήσας καί τούτοις
ἐπαρκέσας· ἀλλά πρέσβευε
Χριστῷ τῷ Θεῷ, Ἰωάννη
Ἐλεῆμον μακάριε,
σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Τοῦ φιλανθρωπικοῦ Σωματείου «ΜΕΡΙΜΝΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ»
Ἐθνικῆς Ἀμύνης 22, Τ.Κ. 546 21 Θεσσαλονίκη, τηλ. καί fax: 2310 233 548 - τηλ. 2310 277950
ΤΕΥΧΟΣ 13ο ΕΤΟΣ 2012

ΠΑΣΧΑ ΚΥΡΙΟΥ ΠΑΣΧΑ

Γιά μιὰ ἀκόμη φορά ἐορτάζουμε τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, τό Πάσχα τοῦ Κυρίου, τήν ὀλόφωτη Λαμπρή, τή χαρούμενη Πασχαλιά, τή μοναδική Αὐτοανάσταση. Τό κενό μνήμα δίνει μνήμες ζωηφόρες. Ἐκκλησιές λαμπροστόλιστες, παπάδες λαμπροφορεμένοι, πρόσωπα πού λαμποκοποῦν. Ὁ ἐθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός τά λέει πολύ ὠραῖα: «Χριστός Ἀνέστη! Νέοι, γέροι καί κόρες, ὅλοι μικροί, μεγά-

λοι, ἐτοιμαστεῖτε. Μέσα στές ἐκκλησιές τέσ δαφνοφόρες, μέ τό φῶς τῆς χαρᾶς συμμαζωχτήτε. Ἀνοῖξτε ἀγκαλιές εἰρηνοφόρες, ὀμπροστά στούς ἀγίους καί φιληθῆτε. Φιληθῆτε γλυκά χεῖλη μέ χεῖλη. Πέστε: Χριστός Ἀνέστη, ἐχθροί καί φίλοι».

Ἐορτάζεται ἡ τροπαιοφόρα νίκη τῆς ζωῆς κατά τοῦ φοβεροῦ θανάτου. Ἡ χάρη καί ἡ χαρά δέν ἐξαντλεῖται στό Πασχάλιο γεῦμα, τά

κόκκινα αὐγά καί τό ἄρνι. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ γεμίζει τήν καρδιά φῶς, τήν ψυχή ἀγαλλίαση, τό νοῦ αἰσιοδοξία, τή ζωή νόημα. Ἡ ἑορτή δέν ὀλοκληρώνεται στά πασχαλινά ἔθιμα τῆς πατρίδος μας. Ἡ ἑορτή εἶναι κυρίως πνευματική. Βιώνεται στήν ὠραιότατη μεταμεσονύκτια θεία λειτουργία, στή θεία μετάληψη, τή θεία κοινωνία. Τελείωσε τό κατανυκτικό τριώδιο. Ἀρχίζει τό πανευφρόσυνο Πεντηκοστάριο. Ξεκινᾷ μία νέα ζωή μέσα στή μυροβόλα ἀνοιξη.

Ὁ κάθε πιστός, κατά τόν κορυφαῖο Ἅγιο Συμεών τόν Νέο Θεολόγο, ἀποφασίζοντας ἐλεύθερα νά μισήσει τήν ἁμαρτία, ἀφήνεται στό καθαρτικό λουτρό τῆς μετανοίας, μέ γλυκά καί χαροποιά δάκρυα, μέ καρδιά τεταπεινωμένη, καί συμμετέχει μέ λαχτάρα, φιλότιμο καί μεράκι στήν ἀναστάσιμη θεία εὐχαριστία κι ἔτσι ἐνώνεται μέ τόν ἀναστηθέντα Χριστό καί ἀναγεννᾶται θαυμαστά καί θαυματουργά. Εἰσερχόμενος κανεῖς στόν τάφο τῆς μετανοίας καί τῆς ταπει-

νώσεως, ἀναγκάζει κατά κάποιον τρόπο νά κατέβει ἐκεῖ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ὅπως κατῆλθε στόν ἄδη, γιά νά μᾶς ἀναστήσει καί ζωοποιήσει. Μέ τόν τρόπο αὐτό, αὐτός πού συναναστήθηκε μαζί του, παρατηρεῖ ἑκθαμβος τή δόξα τῆς ἀναστάσεώς του. Ἡ ἀνάστασις δηλαδή τῆς ψυχῆς εἶναι μυστική ἔνωση μέ τήν ὄντως ζωή καί τήν ἀρχή μίας καινούργιας ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Σταυροαναστηθέντι.

Ἡ Ἀνάστασις δίνει νέα διάσταση στή ζωή μας ὅλη. Ἡ Ἀνάστασις δέν ἐξαντλεῖται σ' ἐκείνη τήν ὑπέροχη νύχτα, ἀλλά μακραίνει, βαθαίνει καί μπορεῖ νά βιώνεται καθημερινά, ἐμπειρικά καί στό βάθος τῆς καρδιάς. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ γιά τόν πιστό κι εὐσυνείδητο χριστιανό εἶναι βίωμα συνεχές ἀπαράμιλλο καί ἀνέκφραστο. Ὁ Χριστός ἀνασταίνεται ἐντός μας. Μᾶς φωτίζει, μᾶς ἐμπνέει, μᾶς κάνει διαφανεῖς, Χριστοφόρους καί Θεοφόρους. Ἡ Θέα τοῦ φωτός δέν τυφλώνει, ἀλλά παραμυθεῖ καί προβληματίζει αἰσιοδόξα. Τό φῶς

τοῦ Χριστοῦ μᾶς φωτίζει, μᾶς λαμπρύνει, μᾶς ἀνασταίνει. Ζωοποιεῖ τή νεκρωθεῖσα ἀπό τίς ἁμαρτίες ψυχή μας. Αἰσθανόμεθα ζωηρά τή χάρη τοῦ τῆ θαυματουργό. Θεωροῦμε ἐντός μας τό φῶς τό ἀληθινό. Γνωρίζουμε πλέον καλά ποιός μᾶς ἀνασταίνει καί δοξάζει. Κατά τόν μεγάλο ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο ὁ Χριστός ἀναστήθηκε καί διέλυσε τά δεσμά τοῦ θανάτου. Ἐμεῖς ἀνιστάμεθα μέ τό πού ὁ Χριστός συνθλίβει τίς ἀλυσίδες τῶν ἁμαρτιῶν μας. Τή νύχτα τῆς Ἀναστάσεως δέν ἔχει δικαίωμα κανεῖς νά κλαίει. Ἀπό τόν τάφο τοῦ Χριστοῦ ἀνέτειλε δυνατό, ὠραῖο καί ἀνεξάντλητο φῶς, πού σφουγγίζει δάκρυα, συγχωρεῖ πταίσματα, σβύνει ἁμαρτίες. Κανένας νά μήν ἀπελπίζεται ποτέ γιά τά ὅποια ἁμαρτήματά του, ὅσο μεγάλα καί ἄν εἶναι. Ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης ἀνέτειλε ἀπό τό κενό μνημεῖο. Τώρα ὑπάρχει διέξοδος, φῶς στό τοῦνελ, συγκινητική εὐκαιρία, ἀνεφοδιασμοῦ, ἐνισχύσεως κι εὐλογίας.

Τό Πάσχα δέν εἶναι γιά μόνη διασκέδαση. Εἶναι σημαντική εὐκαιρία φωτός, χάριτος κι ἐλπίδος. Νικηφόροι, χριστοφόροι, φωτοφόροι οἱ χριστιανοί μας γνωρίζουν πολύ καλά νά μήν ἀγχώνονται, νά μή

βιάζονται, νά μήν παρασύρονται ἀπό μάταια λόγια. Καλούμεθα σέ συνεχῆ ἐπαγρύπνηση πρὸς ἐξαφανισμό κάθε ἱχνους ἀπογνώσεως δαιμονοκίνησης. Λέγοντας «Χριστός Ἀνέστη» νά τό ἐννοοῦμε. Νά τό λέμε καί μέ τήν καρδιά. Ὁ λαοφίλητος ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ ἔλεγε καθημερινά, ὀλοχρονίς σέ ὅλους: «Χριστός Ἀνέστη, χαρά μου». Βίωνε τή χαρά τῆς Ἀναστάσεως μέσα του καί γι' αὐτό συνεχῶς ἔλεγε: «Χριστός Ἀνέστη, χαρά μου». Ζοῦσε τή χαρά τῆς Ἀναστάσεως, ἦταν ἀληθινά χαρούμενος καί αὐτό διαλαλοῦσε χαρούμενα.

Πάσχα σημαίνει πέρασμα. Ἀπό τό σκοτάδι στό φῶς, ἀπό τήν ἁμαρτία στήν ἀρετή, ἀπό τόν βυθό στήν ἐπιφάνεια. Ὁ καιρός εἶναι καλός, ἡ κρίση μεγάλη, τό Πάσχα παρόν. Ἀγαπώντας τό φῶς ἀγαποῦμε τή διαφάνεια. Ἡ διαφάνεια χαρίζει ἐλευθερία, ἀνεση καί ἀληθινή χαρά. Πάσχα Κυρίου Πάσχα, θανάτου ἐορτάζουμε νέκρωση, ἄλλης βιοτῆς ἀπαρχή. Σκιρτοῦν οἱ καρδιές καί φωτίζονται τ' ἄφωτα βάθη. Βλέπουμε καλύτερα τόν πλησίον καί τοῦ συμπαριστάμεθα κατά τό δυνατόν. Τό Πάσχα εἶναι ἡ ἑορτή τοῦ φωτός, τῆς εἰρήνης, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλευθερίας καί τῆς χάριτος.

μοναχός Μωυσῆς Ἀγιορείτης

Ὁ Ὅσιος Σαμψών ὁ Ξενοδόχος

27 Ἰουνίου

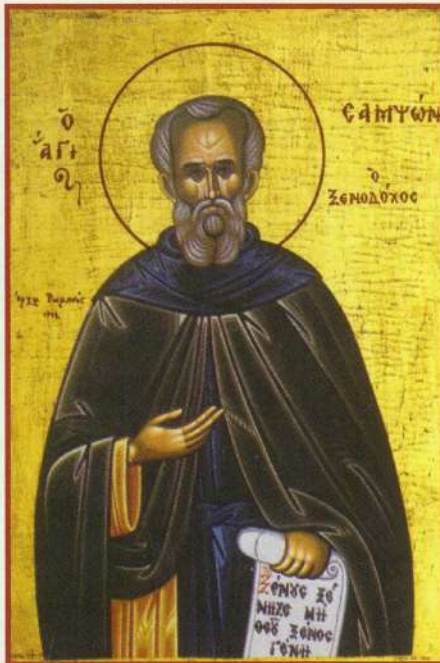
Ὁ Ὅσιος Σαμψών ὁ Ξενοδόχος γεννήθηκε στήν Ρώμη, κατά τούς χρόνους τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ 541 ἀπό πλούσιους καί εὐσεβεῖς γονεῖς καί διαπαιδαγωγήθηκε, σύμφωνα μέ τίς ἀρχές τοῦ Εὐαγγελίου. Καθώς ὁ υἱός τους ἦταν εὐφυής ἔλαβε μεγάλη μόρφωση. Ἐσπούδασε πολλές ἐπιστῆμες, ὅπως φιλολογία, φιλοσοφία καί ἱατρική, στήν ὁποία ἐπεδόθηκε ἰδιαιτέρως καί μεταχειρίσθηκε μέ πνεῦμα Θεοῦ καί ὄχι σάν ἐπικερδές ἐπάγγελμα, γιατί καί ὁ ἴδιος ἦταν ἐκ φύσεως φιλόανθρωπος, εὐσπλαγχνος καί συμπονοῦσε τούς ἀσθενεῖς καί πτωχοῦς. Ἀλλά ὁ Σαμψών ἐκτός ἀπό εὐφυΐας ἦταν εὐλαβής καί ἐνάρετος νέος. Στά χρόνια τῆς νεότητός του δέν ἐπεδόθηκε σέ μάταια πράγματα, ἀλλά καταγινόταν μέ τήν μάθηση τῶν ἐπιστημῶν, μέ ἀποτελεσμα νά προοδεύσει πολύ στήν κατά κόσμον μάθηση. Παράλληλα ὁμως μέ τήν ἐκμάθηση τῶν ἐπιστημῶν ἐπιδίωκε μέ πολύ ζήλο νά μάθῃ καί τήν ἐπιστήμη τῶν ἐπιστημῶν, ὅπως ὀνομάζουν οἱ πατέρες, τήν ἀρετή.

Οἱ γονεῖς τοῦ Σαμψών βλέποντας τόν ἔνθεον βίον καί τήν πνευματική πρόοδο τοῦ παιδιοῦ τους χαίρονταν καί εὐχόνταν στόν Θεό νά γίνει τό παιδί τους καλύτερο ἀπό αὐτούς καί νά προκόπτει στήν κατά Χριστόν ζωή.

Ἡ ἐντολή τοῦ Κυρίου, «εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τά ὑπάρχοντα καί δός πτωχοῖς, καί ἔξεις θησαυρόν ἐν οὐρανῷ καί δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι» (Μάρκ. 10,21), ἄγγιξε τήν ψυχή τοῦ πλούσιου νεανίσκου ἀπό τά χρόνια τῆς νεότητός του καί ἀποτέλεσε μέσα στό διάβα τῆς ζωῆς του τό ἔναυσμα γιά τό ἔργο τῆς ἐλεημοσύνης καί φιλανθρωπίας.

Ἔτσι ὁ Σαμψών προικισμένος μέ πολλές ἀρετές καί μέ τίς εὐχές τῶν γονέων του ἀφοσιώθηκε στόν Χριστό καί βοηθοῦσε ὅσους εἶχαν ἀνάγκη. Καθημερινῶς ἔδινε μέ ἀφθονία ἀπό τήν περιουσία του στούς πτωχοῦς. Ἐχόρταινε τούς πεινασμένους, ἔντυνε τούς γυμνοῦς, ἐφρόντιζε γιά τίς χήρες καί

τά ὀρφανά, ὑποδέχονταν τούς ξένους καί γενικά εὐσπλαχνίζονταν ὅλους ὅσους εἶχαν ἀνάγκη καί τούς ἔδινε ὅ,τι χρειάζονταν. Πολλούς ἀπό αὐτούς τούς ἔπαιρνε στό σπίτι του καί ὄχι μόνο τούς ἐθεράπευε ὡς ἱατρός, ἀλλά τούς ὑπηρετοῦσε καί ὡς δοῦλος καί ἐξώδευε ἀπό τήν περιουσία του γιά νά τούς τρέφει καί νά τούς προμηθεύει ἱατρικά φάρμακα. Ἐξ αἰτίας τῆς φιλανθρωπίας καί ψυχωφελοῦς αὐτῆς συμπεριφορᾶς του ὁ Θεός τόν ἐπλούτισε μέ τήν χάρη Του καί τόν ἀξίωσε νά κάνει θαύ-

ματα καί νά θεραπεύει κάθε ἀσθένεια. Πάθη ἀνίατα καί χαλεπά, ὅσα δέν μποροῦσαν οἱ ἄλλοι ἱατροί νά θεραπεύσουν, αὐτός τά ἰάτρεινε, μέ μόνη τήν θεία βοήθεια. (Ματθ. 10,8).

Μετά τόν θάνατο τῶν γονέων του ὁ Ὅσιος Σαμψών ἔμεινε κληρονόμος ὁλοκλήρου τῆς περιουσίας τῶν γονέων του καί συνέχισε τό ἔργο τῆς φιλανθρωπίας μέ τόν ἴδιο τρόπο. Καθημερινῶς ἔρχονταν οἱ πτωχοί καί ἐλάμβαναν ἀπό αὐτόν ὅ,τι εἶχαν ἀνάγκη. Τό σπίτι τοῦ μακαρίου Σαμψών ἦταν καταφύγιο τῶν πτωχῶν. Ὑποδεχόταν τούς πτωχοῦς, τούς ἀσθενεῖς, τούς ξένους καί παρεῖχε σ' αὐτούς κάθε εἶδους βοήθειας. Ἔκανε τόσες ἐλεημοσύνες, ὥστε δέν ἔμεινε σχεδόν πτωχός στήν πόλη ἐκείνη, πού νά μὴν εἶχε πάρει ἐλεημοσύνη ἀπό τά χέρια του. Ἔτσι λοιπόν, ἀφοῦ ἐσκόρπισε τόν πλοῦτο του στούς πτωχοῦς, κατήντησε τελείως πτωχός ὥστε δέν τοῦ ἔμεινε τίποτε ἄλλο παρά μόνον ἓνας βοηθός, γιά νά τόν βοηθεῖ στούς ἀσθενεῖς.

Μετά ἀπό αὐτά ἡ φήμη τοῦ Ὁσίου διαδόθηκε παντοῦ καί προσέτρεχαν σ' αὐτόν πλήθη ἀνθρώπων καί ἔδινε σέ ὅλους ἀνάλογα μέ τίς ἀνάγκες τους. Γιά νά ἀποφύγει ὁμως τόν ἀνθρώπινο ἔπαινο ἀπαρνεῖται τήν πατρίδα του καί πηγαίνει στήν Κωνσταντινούπολη, γιά νά συνεχίσει καί ἐκεῖ τό ἔργο τῆς φιλανθρωπίας. Ἐκεῖ ἔμεινε κλεισμένος σ' ἓνα πτωχό σπίτι προσευχόμενος ἀδιαλείπτως μέ πολλή ἐγκράτεια καί ταπείνωση. Βλέποντας τήν ματαιότητα τῶν προσκαίρων πραγμάτων καί τίς φροντίδες πού ἔχουν, ἐξέλεξε τόν ἡσυχον καί ἀτάραχο βίο καί ἔμεινε ἀπερίσπαστος καί ἀφοσιωμένος μόνον «ἐαυτῷ καί τῷ Θεῷ». Ὁ Σαμψών μέσα σέ λίγο χρόνο, ἀφοῦ ἐμάρανε καί ἀφάνισε τό φρόνημα τῆς σαρκός

καί τά πάθη αὐτῆς, ἐστόλισε τήν ψυχή του μέ ἀρετές καί ἔλαμπε σάν φῶς. Ἡ φήμη του διαδόθηκε σ' ὅλη τήν πόλη καί ἔτρεχαν οἱ ἄρρωστοι σ' αὐτόν γιά νά θεραπευτοῦν. Ἦταν λοιπόν ὁ Σαμψών σωτήριο λιμάνι τῶν ἐν ἀνάγκῃ. Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Μηνᾶς πληροφορηθεῖς τό ἔργο τοῦ Σαμψών τόν ἐτίμησε μέ τό ἀξίωμα τῆς Ἱερωσύνης.

Τήν ἐποχή ἐκείνη κυβερνοῦσε τήν χώρα ὁ μέγας Ἰουστινιανός, ὁ ὁποῖος βασανίζονταν ἀπό μία φοβερή καί ἀνίατη ἀσθένεια. Βλέποντας πώς οἱ ἱατροί δέν μποροῦσαν νά τοῦ δώσουν τήν ποδούμενη ὑγεία, παρακάλεσε μετά δακρύων τόν Κύριο νά τόν θεραπεύσει. Ὁ εὐσπλαγχνος Θεός ἄκουσε τήν μετά πίστεως καί κατανύξεως προσευχή του καί τόν ἐθεράπευσε θαυματουργικῶς μέ τήν βοήθεια τοῦ Ὁσίου Σαμψών, τόν ὁποῖο ἐπικαλέσθηκε ὁ Ἰουστινιανός. Θέλοντας ὁ Αὐτοκράτορας νά ἀνταμείψει τόν Ὅσιο γιά τήν μεγάλη αὐτή εὐεργεσία ἔκτισε Νοσοκομεῖο, τό ὁποῖο ἀφιέρωσε στόν Ὅσιο, μέ τήν ὀνομασία Νοσοκομεῖο Σαμψών τοῦ Ξενοδόχου.

Τί δά μποροῦσε νά διδάξει σέ μᾶς ὁ ἔνθεος βίος τοῦ Ὁσίου Σαμψών τοῦ Ξενοδόχου; Τήν ἀπάντηση στό ἐρώτημα αὐτό δίνει ὁ ἱερός ὑμνογράφος: «Κτησάμενος ψυχὴν, ἐλεήμονα πάτερ... ἐσκόρπισας τόν πλοῦτον τοῖς πένησι, θεαρέστως... ὥφθης πτωχῶν, συμπαδεστάτη βοήθεια, καί ἀσθενούντων Ὅσιε, ἱατρός ἄριστος καί καταπονουμένων ἀντίληψις· διό σε Θεός ἐδόξασε». (Ὑμνος τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁρδρου τοῦ Ὁσίου Σαμψών τοῦ Ξενοδόχου).

(Συνεχίζεται)

Η.Ι.Χ.

‘Ο ‘Οσιος ‘Εφραίμ ὁ Σύρος «ἐργάτης καὶ διδάσκαλος τῆς ἀγάπης»

‘Ο ‘Οσιος ‘Εφραίμ ὁ Σύρος (306-373) ἀνήκει στή θαυμαστή χορεία τῶν μεγάλων καὶ θεοφόρων Πατέρων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Εἶναι σύγχρονος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης καὶ ἄλλων μεγάλων Πατέρων καὶ Διδασκάλων. Οἱ βιογράφοι του (Γρηγόριος Νύσσης, Παλλάδιος, Σωζόμενος) μιλώντας γι’ αὐτόν μέ πολύ θαυμασμό, ἀναφέρουν ὅτι νέος ἀκόμη ἄρχισε τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, καὶ πρόκοψε στήν καθαρότητα καὶ τὸν ἁγιασμό, καὶ ἔγινε δοχεῖο τῶν δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὥστε νὰ καταστῇ ἀπὸ πολύ νωρὶς αἰσθητὴ στό πρόσωπό του καὶ στήν παρουσία του «ἐν μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας» ἡ ἐνέργεια τῆς «θείας δωρεᾶς».

Στήν ἀγιοπατερικὴ παράδοση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὁ ‘Οσιος ‘Εφραίμ ὁ Σύρος εἶναι ὁ καλὸς καὶ πιστὸς ἐργάτης καὶ ἀπλανὴς διδάσκαλος τῆς εὐσεβείας, γι’ αὐτό καὶ στό Κοντάκιο τῆς ἱερῆς μνήμης του (28 Ἰανουαρίου) ὑμνεῖται ὡς «πρακτικὸς ἐν τοῖς ἔργοις διδάσκαλος» καὶ «πατὴρ παγκόσμιος». ‘Ο Ἱερός Χρυσόστομος μάλιστα, στήν ὁμιλία του «Πιά τοὺς ψευδοπροφήτες», συνοψίζοντας τὴν ἐκκλησιαστικὴ διακονία τοῦ Μεγάλου Σύρου Πατρός καὶ Διδασκάλου, λέει: «Ποῦ Ἐφραίμ ὁ πολὺς, ἡ παραμυθία τῶν ἀθυμούντων, ἡ παιδαγωγία τῶν νέων, ἡ χειραγωγή τῶν μετανοούντων, ἡ κατὰ τῶν αἰρετικῶν ῥομφαία, τό δοχεῖον τοῦ Πνεύματος;».

‘Ο μακαριστὸς λόγιος Γέροντας Θεόκλητος Διονυσιάτης, προλογίζοντας τὴν Ἑπτάτομη Ἑκδοσὴ τῶν Ἔργων τοῦ Ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, ἀπὸ τίς Ἐκδόσεις «Τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας» (Θεσσαλονίκη 1988-1998), ὑπογραμμίζει, μέ τὸν δικό του χαριτωμένο λόγο καὶ τρόπο, τὴν περίοπτη θέση τῆς πνευματικῆς διδασκαλίας τοῦ θεοφόρου Σύρου Πατρός στήν «ἀσκητικὴ παράδοση» τῶν ἁγιορειτῶν πατέρων, λέγοντας: «Ἀπὸ νέος στό μοναστήρι μου ἄκουγα τοὺς Γέροντες νὰ λέγουν: Θέλεις νὰ ἀποκτήσεις τέλεια ὑπακοή; Διάβασε Ἰωάννη τῆς Κλίμακος. Θέλεις νὰ ἀποκτήσεις κατάνυξη; Διάβαζε Ἐφραίμ Σύρον».

Ἡ μελέτη τῶν Ἔργων τοῦ θεοφόρου Σύρου Πατρός ὁδηγεῖ τοὺς φιλόθεους ἀναγνώστες στή μετάνοια καὶ στή συντριβὴ καὶ στήν κατάνυξη καὶ στό φόβο τοῦ Θεοῦ καὶ στήν ἐργασία τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, ὅλων τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ καρποφορήσει ὁ ἄνθρωπος σὲ ἔργα πίστεως, καὶ νὰ εὐαρεστήσει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἔχει ἀπολογία εὐπρόσδεκτη κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως, καὶ νὰ βρεῖ ἔλεος, καὶ νὰ γίνῃ κληρονόμος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Ἀλλὰ ὁ ‘Οσιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος διακρίσθηκε στήν ἱστορία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς πατρίδας του ὄχι μόνο ὡς μέγας Διδάσκαλος τῆς πίστεως, ἀλλὰ καὶ ὡς Ἐργάτης τῆς ἀγάπης, τῆς ὑπεροχικῆς ἐντολῆς τοῦ Χριστοῦ, πού συνοψίζει ὅλο τὸ νόμο καὶ τοὺς Προφήτες. Γι’ αὐτό ἄλλωστε, καὶ σὲ «καιροὺς χαλεπούς», ὅταν τὸ ἀπαιτοῦσαν οἱ πε-

ριστάσεις, ἄφηνε μέ προθυμία τὸν τόπο τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀσκήσεως καὶ ἔσπευδε νὰ βοηθήσει τοὺς χειμαζομένους ἀδελφούς του. ‘Ο Παλλάδιος, στή Λαυσαϊκὴ Ἱστορία, μιλώντας γιὰ τὸ «μεγάλο λιμό», πού ἔπεσε στήν πόλη τῆς Ἑδεσσας (372), ὕστερα ἀπὸ τίς ἐπιδρομὲς τῶν Περσῶν, καὶ μνημονεύοντας τὴν φιλάδελφη παρουσία τοῦ Ὁσίου, ὅταν αὐτὸς εἶδε «τὴν ὑπαιδρὸ νὰ καταστρέφεται καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ὑπαίδρου νὰ κινδυνεύουν νὰ ἀφανισθοῦν», ἱστορεῖ ὅτι ὁ φιλάδελφος Ὁσιος παρουσιάσθηκε στοὺς «πλουσίους» τῆς πόλης καὶ τοὺς ἔλεγε, λέγοντάς τους: «Γιατί δὲν σπλαχνίζεσθε τοὺς ἀνθρώπους πού χάνονται, ἀλλὰ ἀφήνετε τὸν πλοῦτο σας νὰ σαπίζει, καὶ ἔτσι ἐπισύρετε καταδίκη γιὰ τίς ψυχές σας;». Καὶ οἱ πλούσιοι πού δὲν ἀψήφησαν τὸν ἔλεγχό του, τοῦ ἀποκρίθηκαν ὅτι δὲν ἔχουν σὲ ποιόν νὰ ἐμπιστευθοῦν τίς προσφορές τους, διότι ὅλοι ἐκμεταλλεύονται τίς «περιστάσεις». Τότε ὁ Ὁσιος τοὺς ρώτησε: «Τί γνώμη ἔχετε γιὰ μένα;». Καὶ οἱ πλούσιοι στό ἐρώτημά του κατέδесαν τὴ μαρτυρία τους: «Ἄνθρωπόν σε οἶδαμεν Θεοῦ». Αὐτὴ ἡ δημόσια ἀναγνώριση καὶ ἐμπιστοσύνη πρόσφερε στὸν Ὁσιο τὴν εὐκαιρία πού περιέμενε: «Λοιπόν, ἐμπιστευθεῖτε σ’ ἐμένα· γιὰ χάρη σας ἀναλαμβάνω τὴν περίθαλψη τῶν ξένων».

Ἄμεμπτος σὲ ὅλα «ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ» δέχεται τίς προσφορές πού τοῦ ἐμπιστεύονται, καὶ ὑπηρετεῖ τὸ λαὸ πού δοκιμάζεται, «τρέφοντας τοὺς πεινασμένους» καὶ «περιθάλποντας τοὺς ἀρρώστους», ἀλλὰ καὶ «ἀφήνοντας στοὺς πιστοὺς» ὑπόδειγμα φιλανθρωπίας καὶ φιλαδελφίας καὶ εὐάρεστης βιοτῆς, σύμφωνα μέ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ καὶ τίς σωτήριες ἐντολές του (Ματθ. 25,35 κ.έ.).

Ἀπὸ τὰ Ἔργα τοῦ Σύρου Πατρός παραθέτουμε τὸν «περί φιλοπτωχίας» λόγο του, σὲ νεοελληνικὴ ἀπόδοση, ὡς παραίνεση

γιὰ τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς φτωχοὺς.

Γιὰ τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς φτωχοὺς.

Ἐλᾶτε λοιπόν, ἀδελφοί, ἅς περιφρονήσουμε τὰ πρόσκαιρα καὶ ἅς φροντίσουμε γιὰ τὰ αἰώνια ἀγαθὰ, πού ἔχει ὑποσχεθεῖ σ’ ἐμᾶς ὁ Θεός. Ἄς σπεύσουμε πρὶν νὰ σκοτεινιάσει, πρὶν νὰ διαλυθεῖ ἡ πανήγυρη. Ἄς κάνουμε γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς μας φίλους χρησιμοποιοῦντας τὸν ἄδικο Μαμωνά (Λκ. 16,9). Ἄς ἀποκτείσουμε μάρτυρες πολλοὺς φτωχοὺς. Ἀπὸ αὐτοὺς ἅς ἀγοράσουμε λάδι (Μτ. 25,9) καὶ ἅς στείλουμε ἀπὸ πρὶν· διότι αὐτοὶ εἶναι πού πωλοῦν τὸ λάδι γιὰ τὰ λυχνάρια· οἱ χῆρες, τὰ ὀρφανὰ, οἱ ἀδύνατοι, οἱ ἀνάπηροι, οἱ χωλοὶ, οἱ τυφλοὶ, οἱ λεπροὶ, καὶ ὅλοι οἱ φτωχοὶ πού κάθονται στίς πόρτες τῶν ἐκκλησιῶν. Αὐτοὺς ἅς τοὺς φροντίσουμε· διότι αὐτοὶ συμφιλιώνουν τὸν Κριτὴ μ’ ἐμᾶς. Αὐτοὺς πού ἔρχονται σ’ ἐμᾶς, ἅς μὴν τοὺς ἀποφύγουμε, ἀλλὰ ἅς τοὺς συναντήσουμε μέ χαρά, σ’ ἐκείνους ὅμως πού δὲν ἔχουν τὴν δύναμη νὰ ἔρθουν, ἅς στείλουμε βοήθεια. Αὐτό εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ πρῶτο.

‘Ο καθένας ἅς ἐξετάζει στίς ἐκκλησιές, μήπως ὑπάρχει κάποιος φτωχὸς ἢ ξένος, καὶ ὅταν τὸν βρεῖ, ἅς φροντίσει νὰ τὸν πάρει στό σπίτι του, καὶ ἅς τὸν ἀνακουφίσει. Ἄς σπεύδει ὁ καθένας νὰ ἀρπάξει τὸν φτωχό, πρὶν ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς πού θέλουν νὰ τὸ κάνουν· καὶ διότι μαζί μέ τὸν φτωχό ἔρχεται μέσα στό σπίτι ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος ἔγινε φτωχὸς γιὰ χάρη μας (Β’ Κορ. 8,9)· μέ τέτοιες δηλαδὴ дуσίες εὐχαριστεῖται ὁ Θεός (Ἐβρ. 13, 16). Καὶ ἂν αὐτὸς πού δέχεται προφήτη, παίρνει ἀνταμοιβὴ προφήτη (Μτ. 10, 41) τί μισθὸ λοιπὸν παίρνει αὐτὸς πού ὑποδέχεται τὸν ἴδιο τὸν Χριστό; Εἶναι φανερό ὅτι παίρνει μισθὸ αὐτὰ πού ἔχουν γραφεῖ: «ὅσα μάτι δὲν τὰ εἶδε, καὶ αὐτὶ δὲν τὰ ἄκουσε, καὶ νοῦς ἀνθρώπου δὲν συνέλαβε» (Α’ Κορ. 2, 9). Αὐτὸς πού βάζει τὸν φτωχὸ στό σπίτι του, φιλοξενεῖ τὸν Χριστό πού

εἶπε· «Εἶναι μακάριοι οἱ ἐλεήμονες» (Μτ. 5,7). Αὐτός πού δίνει ἐλεημοσύνη στόν φτωχό δανεῖζει στόν Θεό (Παροιμ. 19,17) πού εἶπε· «Αὐτό πού κάνατε σέ ἕναν ἀπό τούς ἀσήμαντους ἀδελφούς μου, σ' ἐμένα τό κάνατε» (Μτ. 25,40). Αὐτός πού δέχεται τόν ξένο κάτω ἀπό τή στέγη του, ὑποδέχεται τόν Χριστό πού εἶπε· «Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ δέν ἔχει πού νά γείρει τό κεφάλι του» (Λκ. 9, 58).

Αὐτά καί τά παρόμοια μ' αὐτά εἶναι καρποί τῆς μετάνιας, καί στεφάνια καί καύχημα καί δόξα τῶν Χριστιανῶν. Ἄς μήν καυχιέται ὁ σοφός γιά τή σοφία του, οὔτε ὁ δυνατός γιά τή δύναμή του (Ἱερ. 9,23)· ἀλλά ἀπεναντίας, καθένas πού καυχιέται, ἄς καυχιέται ἐν Κυρίῳ (Α' Κορ. 1, 31. Β' Κορ. 10,17). Καύχημα μάλιστα τῶν χριστιανῶν εἶναι ἡ ἐντολή του. Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι οἱ διδασκαλίες τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Προφητῶν. Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ συναίσθηση τῆς πνευματικῆς πτώχειας καί ἡ ὑπακοή. Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἡ ψαλμωδία πού συνοδεύεται ἀπό κατάνυξη. Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἡ μετάνοια πού συνοδεύεται ἀπό δάκρυα. Καύχημα τῶν χριστιανῶν εἶναι ἡ πραότητα πού συνοδεύεται ἀπό ἡσυχία, καί τό νά σκύβουν αὐτοί μπροστά σέ ὅλους καί νά τούς προσκυνοῦν. Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι νά πλύνουν τά πόδια τῶν ἀδελφῶν. Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι τό νά λέει κανεῖς στόν ἄλλο· «Συγχώρεσέ με, σοῦ ἔφταιξα». Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἡ φιλοξενία καί ἡ συμπόνοια. Καύχημα καί σωτηρία τῶν Χριστιανῶν εἶναι τό νά τρώγουν πάντοτε μαζί τους στο τραπέζι τους φτωχοί καί ὀρφανοί καί ξένοι· διότι ἀπό αὐτό τό σπίτι ποτέ δέν θά ἀπομακρυνθεῖ ὁ Χριστός. Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι τό νά μή φτάνει ὁ ἥλιος στή δύση του, ἐνῶ ἐξακολουθεῖ ἡ ὀργή κάποιου (Ἐφ. 4, 26), οὔτε νά κοιμηθεῖ κανεῖς ἔχον-

τας ἔχδρα ἐναντίον κάποιου. Καύχημα καί στεφάνι τῶν Χριστιανῶν εἶναι νά ὑπομένει κανεῖς τίς θλίψεις καί νά μήν ἀγανακτεῖ· ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος εἶναι φίλος αὐτοῦ

πού εἶπε ὅτι «ἡ θλίψη σας θά μετατραπεῖ σέ χαρά» (Ἰω. 16, 20). Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι νά ἐπισκέπτεται κανεῖς αὐτούς πού βρίσκονται στή φυλακή, δηλαδή αὐτούς πού ζοῦν στά σπῆλαια καί στά βουνά καί στίς ὁπές τῆς γῆς (Ἑβρ. 11, 38), σάν ἀληθινός μαθητής αὐτοῦ πού εἶπε· «ἤμουν στήν φυλακή, καί ἤρδατε σ' ἐμένα» (Μτ. 25, 36). Καύχημα τῶν Χριστιανῶν εἶναι νά ἔχουν πάντοτε στή μνήμη τους τόν Θεό καί τή μεγάλη μέρα τῆς κρίσης. Καί γιατί δέ λέω τά μεγαλύτερα; Καύχημα καί ἔπαινος καί σωτηρία τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἡ ὁμολογία τῆς ὀρθῆς πίστεως, καί τό νά μή συμφωνεῖ κανεῖς καί νά μή γίνεται φίλος μ' αὐτούς πού φρονοῦν τά ἀντίθετα, ἀλλά νά τηρεῖ τήν ἐντολή καί τήν παρακαταδήκη ἄσπιλη (Α' Τιμ. 6, 14 καί 20), ἄπονη καί ἀνόθευτη ἀπό κάθε αἵρεση, ὡς τήν παρουσία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διότι αὐτόν τόν Χριστιανό, ὅταν τόν δεῖ ὁ Κύριος, θά πεῖ· «Νά, ἀληθινός Ἰσραηλίτης, δηλαδή Χριστιανός, στόν ὁποῖο δέν ὑπάρχει δόλος» (Ἰω. 1, 48).

Γι' αὐτά πρέπει νά καυχόμαστε, ἀδελφοί, καί ὄχι γιά ἁμαξες καί γιά ἄλογα καί γιά πλοῦτο.

(Ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου Ἔργα, τ. Γ', σελ 137-140. Ἐκδόσεις «Τό περιβόλι τῆς Παναγίας», Θεσσαλονίκη 1994).

Κωνσταντῖνος Γ. Φραντζολᾶς
Φιλόλογος

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ ΤΟΥ ΘΥΜΟΥ ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ*

Ἄς ὀπλίσουμε τούς ἑαυτούς μας, γιά νά προφυλαχθοῦμε νά μήν ἐνεργοῦμε τό πάθος τοῦ θυμοῦ καί τῆς ὀργῆς. Ἀλήθεια, ἂν νιώσεις ξαφνικά νά ἀνάβει τό πάθος τοῦ θυμοῦ μέσα στήν καρδιά σου, σφράγισε τό στήθος σου μέ τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Φέρε στό νοῦ σου κάτι ἀπό ἐκεῖνα πού συνέβηκαν ἐκεῖ στό Γολγοθᾶ καί, μέ τήν ἀνάμνηση τῶν παθημάτων τοῦ Κυρίου, σάν σκόνη δά ἐξανεμισθεῖ κάθε ἴχνος θυμοῦ ἀπό μέσα σου. Σκέψου ὅτι Ἐκεῖνος ἦταν Δεσπότης ἐνῶ ἐσύ δοῦλος. Ὅτι Ἐκεῖνος ἔπασχε πρὸς χάριν σου, ἐνῶ ἐσύ ὅ,τι ὑφίστασαι τό ὑφίστασαι γιά τόν ἑαυτό σου. Ἐκεῖνος ὑπέφερε χάριν ἐκείνων πού εἶχαν εὐεργετηθεῖ καί Τόν σταύρωσαν, ἐνῶ ἐσύ ὑπομένεις καί ξεπερνᾷς τό πάθος γιά τόν ἑαυτό σου. Ἐκεῖνος χάριν αὐτῶν πού Τόν ἔβριζαν, ἐνῶ ἐσύ πολλές φορές πάσχεις ἀπ' αὐτούς πού ἔχουν ἀδικηθεῖ ἀπό σένα.

Πῶς θά ἀντιμετωπίσουμε τόν θυμώδη καί ὑβριστή μας

Σέ βρίζει κάποιος γεμάτος θυμό; Κάμε στό σημεῖο τοῦ σταυροῦ ἐπάνω στό στήθος σου καί θυμήσου ὅλα ἐκεῖνα πού ἔγιναν τότε στό Γολγοθᾶ καί δά πάρεις δύναμη καί δά ἀντέξεις νά τό ξεπεράσεις. Ὅλα δά σβήσουν. Μή στέκεσαι μόνο στίς βρισιές, ἀλλά συλλογίσου τά καλά πού σοῦ ἔχει κάνει ἐκεῖνος πού σέ βρίζει καί ἀμέσως δά ἔλδει ἡ πραότητα στήν καρδιά σου. Ἡ καλύτερα, φέρε στό νοῦ σου τό φόβο πού πρέπει νά ἔχεις πρὸς τόν Θεό καί ἀμέσως δά μαλακώσεις καί δά γίνεις ἐπιεικής πρὸς τόν θυμώδη ὑβριστή σου.

Σκέψου ὅτι αὐτός πού σέ βρίζει, γεμάτος θυμό, παραφρόνησε καί μαίνεται. Μ' αὐτό τό σκεπτικό δέν θά ἀγανακτήσεις, ἔστω κι ἂν σέ λούζει μέ τίς βρισιές. Διότι καί οἱ δαιμονισμένοι μᾶς χτυποῦν, καί ὄχι μόνο δέν ἀντιδροῦμε, ἀλλά τούς εὐσπλαχνιζόμαστε. Αὐτό κάμε καί σύ. Σπλαχνίσου αὐτόν πού

* Ἀνθολογήματα ἐκ διαφόρων λόγων τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀπό τό βιβλίον «Ὁ θυμός, ἡ ὀργή καί ἡ θεραπεία τους». Ἐκδόσεις «ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ», Τερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Καρέας 2008.

σέ βρίζει, διότι κατέχεται από δεινό θηρίο, τόν θυμό. Από τρομερό δαίμονα, στήν όργή. Έλευθέρωσε αυτόν πού κατέχεται από φοβερό δαίμονα, ό όποιος μπορεί νά τόν καταστρέψει έντελώς πάρα πολύ σύντομα. Διότι αυτό τό νόσημα είναι τέτοιας φύσεως, ώστε μέσα σέ λίγο χρόνο έξαχρειώνει καί καταστρέφει έντελώς αυτόν πού καταλαμβάνει. Γι' αυτό έλεγε πολύ σοφά ό Έκκλησιαστής: «Τό πάθος τοῦ θυμοῦ δά γίνεται καί ή καταστροφή του». Καί θέλει μ' αυτό νά δείξει τήν καταστρεπτικότητα τοῦ πάθους τοῦ θυμοῦ. Ότι δηλαδή, χωρίς χρονοτριβή, μέσα σέ ελάχιστο χρόνο, τό πάθος τοῦ θυμοῦ προκαλεῖ στόν άνθρωπο, πού τό ενεργεῖ, μεγάλα κακά.

Σέ λύπησε κάποιος; Φέρε στό νοῦ σου τίς ἀμαρτίες σου, σκέψου πόσες φορές ἔχεις λυπήσει καί σύ τόν Θεό. Ἄν δείξεις, τώρα, στήν ἀδυναμία τοῦ ἀδελφοῦ συγχωρητικότητα καί ἐπιείκεια, δά σέ συγχωρήσει καί σένα ό Θεός, όταν δά ἔλθει ή ὥρα νά σοῦ ζητήσῃ λόγο γιά τίς πράξεις σου. «Νά συγχωρεῖτε», εἶπε ό ἴδιος, «γιά νά συγχωρήσει καί σέ σᾶς ό οὐράνιος Πατέρας σας τά παραπτώματά σας». Ἐκτός ὅμως ἀπό τήν οὐράνια ὠφέλεια, ἔχεις καί τήν ἐπίγεια ὠφέλεια, πού δά τήν ἀποκτήσεις ἀπό τήν χαλιναγώγηση τοῦ θυμοῦ. Θυμήσου καί σύγκρινε δύο περιπτώσεις πού ἐρεδίστηκες ψυχικά, στίς όποιες στή μία συγκρατήθηκες καί στήν ἄλλη ἄφησες τό πάθος τοῦ θυμοῦ νά ξεσπάσει. Πές μου, πότε ἔνιωσες ἱκανοποιημένος καί ὠφελήθηκες ἀπό τήν στάση σου, όταν νικήθηκες ἀπό τόν θυμό ή όταν τόν νίκησες; Ἀσφαλῶς όταν τόν νίκησες.

Ἀλήθεια πόσες φορές δέν ἐλεεινολογοῦμε τόν ἑαυτό μας καί δέν μετανοοῦμε πικρά, ἐπειδή ό θυμός μᾶς παρέσυρε σέ λόγια ἄπρεπα καί ἐνέργειες ἀξιοκατάκριτες! Ἀντίθετα, ὅποιες φορές συγκρατήσαμε τήν όργή μας, καί ἀπό πολλά δεινά γλυτώ-

σαμε καί βαθεῖά ἱκανοποίηση νιώσαμε, ὅπως όταν νικάμε κάποιον ἐχθρό. Γιατί δέν θεωρεῖται νίκη τό νά ὑπερασπίσουμε τόν ἑαυτό μας μέ τό θυμό. Αὕτή είναι ή χειρότερη ἥττα. Νίκη εἶναι τό νά ὑπομένουμε μέ πραότητα, όταν μᾶς λένε ή μᾶς κάνουν κάποιο κακό. Οἱ ἀνόητοι βέβαια ὑποστηρίζουν τό έντελώς ἀντίθετο. Ἐσύ ὅμως μήν ἐπιδιώκεις νά ἐφαρμόξεις τή γνώμη τῶν ἀνόητων καί ἀνώριμων ἀνθρώπων, ἀλλά τῶν συνετῶν.

Σέ ἀδικεῖ κάποιος; Μήν τόν ἐνοχοποιεῖς καί τά βάζεις μαζί του, ἀλλά νά τά βάζεις μέ τόν διάβολο πού τόν παρακινεῖ στό κακό. Τόν ἄνθρωπο πού πέφτει στό θυμό καί ἀμαρτάνει νά τόν λυπᾶσαι. Νά σκέφτεσαι πώς ἂν δέν μετανοήσῃ, δά χάσει τή Χάρη καί δά κολασθεῖ αἰώνια. Ἔτσι, ἂν σκέπτεσαι, ὅχι μόνο δέν δά θυμώνεις, ἀλλά δά κλαῖς ἀπό συμπόνια γιά τόν ἀδελφό.

Όπως σπλαγχνίζεσαι ἕναν ἄρρωστο πού καίγεται ἀπό πυρετό, ἔτσι νά σπλαγχνίζεσαι καί τόν ἀδελφό πού θυμώνει μαζί σου καί σέ ἀδικεῖ. Διότι καί αὐτός εἶναι ἄρρωστος πνευματικά. Θέλεις νά ὑπερασπίσεις τόν ἀδικημένο ἑαυτό σου; Ταπεινώσου καί κράτα σιωπή. Ἔτσι δά πληγώσεις τόν ἐχθρό σου, τόν διάβολο. Διαφορετικά, μέ τήν όργή καί τήν ἀνταπόδοση τοῦ θυμοῦ καί τῆς ἀδικίας, δά πληγώσεις καί τόν ἑαυτό σου καί τόν ἀδελφό σου, ό όποιος εἶναι ἤδη πληγωμένος ἀπό τόν Πονηρό. Γι' αὐτό δέν χρειάζεται δεύτερο χτύπημα, ἀλλά τή συμπάθεια, τήν προσευχή, καί τή βοήθειά σου. Καί τήν βοήθεια σου μπορείς νά τήν προσφέρεις, ὅσο στέκεσαι καί σύ στά πόδια σου καί δέν σέ ἔχει ρίξει κάτω τό πάθος τοῦ θυμοῦ. Ἄν πέσεις, χτυπημένος ἀπό τό βέλος τοῦ θυμοῦ ποιός δά σᾶς σηκώσει καί σένα καί αὐτόν; Οὔτε σύ μπορείς πιά νά βοηθήσεις τόν ἀδελφό, οὔτε ἐκεῖνος ἐσένα.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥΣ

Μαθητές τῶν ἐκπαιδευτηρίων «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ» καί «ΜΑΝΤΟΥΛΙΔΗ», μέ τήν παρότρυνση τῶν Διευθυντῶν, διδασκάλων καί τήν συνδρομή τῶν γονέων τους, προσέφεραν σημαντικά γι' αὐτούς ποσά κατά τίς μεγάλες ἐορτές ΠΑΣΧΑ καί ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ προκειμένου νά ἐνισχυθοῦν πτωχές οἰκογένειες ἀπό τό Σωματεῖο μας.

Τούς συγχαίρουμε γι' αὕτη τους τήν ἐνέργεια καί εὐχαριστοῦμε θερμά τίς Διευθύνσεις τῶν Σχολείων, τούς διδασκάλους καί τούς γονεῖς γιά τήν ἀξίεπαινη αὕτη πρωτοβουλία.

Ἡ φιλόδοξη αὕτη ἐνέργειά σας, μᾶς δίνει τήν εὐκαιρία νά σᾶς εὐχηθοῦμε ἀπό τήν καρδιά μας νά εἶναι τά ἔτη σας καλλίκαρπα, πολύκαρπα, ή υγεία σας ἀδιάπτωτη, ή χαρά σας ἀνεξάντλητη καί ή ἀγάπη σας σ' ὅλους χωρίς ὅρια καί ὅρους.

Μέ ἐκτίμησι καί ἀγάπη
Τό Διοικητικό Συμβούλιο

Η ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΣ

(Α' Τιμ. 1,1)

Ο ὕδενός τήν ἀντίληψη διαφεύγει ὅτι ζοῦμε σέ καιρούς πού ό κόσμος εἶναι πεσμένος στήν παγίδα τῆς ἀπελπισίας, σέ καιρούς πού ή ζωή τῶν ἀνθρώπων καί τῶν λαῶν βρίσκεται σέ κίνδυνο, γιατί ὀρισμένες ἀξίες δοκιμάζονται σκληρά καί τό χειρότερο ὅτι κλονίζονται αἰώνια πνευματικά ἰδεώδη, βασικά στηρίγματα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καί ἔτσι ἀπειλεῖται αὕτη ή οὐσία τῆς πνευματικῆς ὑποδομῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Μπροστά σ' αὕτην τήν τραγική κατάσταση εὐρισκόμενος ό ἄνθρωπος, πιστός καί ἄπιστος, γιατί ή κραυγή τῆς ἀπογνώσεως ἀκούγεται ἀπ' ὅλους, θέτει τό ἐρώτημα: Πῶς μπορεί ό ἄνθρωπος νά βγεῖ ἀπό τήν παγίδα τῆς ἀπελπισίας;

Τήν ἀπάντηση δίνει ή Ἁγία Γραφή, ό Λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη μαθαίνουμε πῶς ή ἐλπίδα μας πρέπει νά στρέφεται πρὸς τό Θεό: «Τίς ἠλπισεν ἐπὶ Κύριον καί ἐγκαταλείφθη;» (Σοφ. Σειρ. 2, 10).

Ό μεγαλοφωνότατος Προφήτης Ἡσαΐας λέει: «Ἡ ὁδός τοῦ Κυρίου εἶναι δικαία καί εὐθεία, ἡμεῖς δέ ἔχομεν στηρίξει τās ἐλπίδας μας εἰς τό Ὄνομά σου, εἰς τήν ἰδικήν σου πάντοτε ἀνάμνησιν» (Ἡσ. 26,8). Ἐπίσης ό ψαλμωδός ἀναφέρει: «Εἰς σέ Κύριε, ἔχω στηρίξει καί στηρίζω τās ἐλπίδας μου. Μή

ἐπιτρέψεις ποτέ καί ντροπιασθῶ μέ τήν διάψευσιν αὐτῶν» (Ψαλμ. 30,1), «Ἐγώ ὅμως ἤλπισα εἰς σέ, Κύριε. Ἐγώ εἶπα μέ πίστη καί δάρρος· σύ εἶσαι ὁ Θεός μου» (Ψαλμ. 10,15).

«Ἐγώ καί εἰς τό παρελθόν εἰς σέ εἶχα στηρίζει τās ἐλπίδας μου καί μέ προστάτευσες ὡς πύργον καί φρούριον ἀπόρρητον ἐναντίον τοῦ οἰονδήποτε ἐχθροῦ μου» (Ψαλμ. 60,4). Καί συνεχίζει: «Εὐτυχής εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔχει τήν ἐλπίδα του εἰς τόν Θεό καί δέν ἔρριξε τά μάτια του εἰς τόν μάταιον πλοῦτον, εἰς τήν δόξαν εἰς τās μανίας καί ἐξάλλους ψευδοπροφητείας μάγων καί μάντεων» (Ψαλ. 39,5). Ἄλλους δέ τούς προτρέπει λέγοντας: «εἰς τόν Θεόν στηρίξατε τās ἐλπίδας σας ὅλα τά πλήθη τοῦ λαοῦ. Ἀφήσατε νά ἐκχυθεῖ πρός αὐτόν τό περιεχόμενον τῆς καρδίας σας, εἴτε θλίψις εἶναι καί πόνοι, εἴτε χαρά καί ἀγαλλίασις. Διότι ὁ Θεός εἶναι βοηθός μας» (Ψαλμ. 61,9).

Εὐρύς λόγος γιά τό θέμα αὐτό γίνεται καί στήν Καινή Διαθήκη. Στό κατά Λουκᾶν Εὐαγγέλιο γιά τόν προφήτη Συμεών ἀναφέρεται: «Ζοῦσε μέ τήν ἐλπίδα ὅτι δέν θά ἀπέθνησκε προτοῦ δεῖ ἐκεῖνον, τόν ὁποῖον ὁ Κύριος καί Θεός ἔχρισε βασιλέα καί Σωτῆρα τοῦ κόσμου» (Λουκ. 2, 26). Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ γιά τήν ἐλπίδα σ' ὅλες σχεδόν τίς ἐπιστολές του, στήν πρός Ρωμαίους ἀναφέρει: «τῇ γάρ ἐλπίδι ἐσώθημεν» (Ρωμ. 8,24). Ἐπίσης ἐνδιαφέροντα εἶναι καί τά ἀκόλουθα χωρία «ἔχουμε στηρίζει τās ἐλπίδας μας εἰς τόν ζῶντα Θεόν πού εἶναι σωτήρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, πρό παντός δέ εἶναι σωτήρ τῶν πιστῶν» (Α' Τιμ. 4, 10). Καί «ὁ

Θεός μᾶς στηρίζει εἰς τήν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς, πού μᾶς ὑπεσχέθη, ὁ ὁποῖος δέν ψεύδεται ποτέ. Μᾶς ὑπεσχέθη δέ ὁ Θεός τήν αἰωνίαν ζωήν πρό πολλῶν αἰώνων» (Τίτ. 1, 21).

Ἀλλά καί οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας δέν ὑστέρησαν στό θέμα αὐτό. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, γράφει: «Ἡ ἐλπίδα στό Θεό εἶναι ἀθάνατη, ἀμετάτρεπτη, ἀμετακίνητη, δέν δέχεται μεταβολή, δημιουργεῖ κάθε ἀσφάλεια καί κάνει ἀκαταμάχητον ἐκεῖνον πού τήν χρησιμοποιεῖ μέ ἀκρίβεια καί μέ τήν πρέπουσα διάθεση». Καί συνεχίζει ὁ ἴδιος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας: «Λοιπόν, μή προσδοκᾷς ὅτι θά ἀπολαύσεις τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ μόνον ὅταν τά πράγματα ἔρχονται κατ' εὐχήν, ἀλλά καί τότε πρό πάντων, ὅταν ὑπάρχει τρικυμία καί θύελλα. Γιατί τότε κατ' ἐξοχήν ὁ Θεός φανερώνει περισσότερο τήν δύναμή Του. Αὐτό, λοιπόν, εἶναι ἐκεῖνο, πού λέει ὁ ψαλμωδός. Πρέπει κανεῖς νά ἐλπίζει στόν Κύριο πάντοτε σ' ὅλο τόν βίον σ' ὅλη τήν ζωή του».

Ἐπίσης ὁ ὁσῖος Πέτρος ὁ Δαμασκηνός προσδέτει στά ἀνωτέρω τήν δική του φωνή: «Ἡ ἐλπίδα πρός τόν Θεό εἶναι ζωή καί πλοῦτος, κρυφός μέν στήν αἴσθηση, μαρτυρούμενος ὅμως ἀπό τήν φρόνηση καί τήν φύση τῶν πραγμάτων. Οἱ γεωργοί κοπιάζουν σπέρνοντας καί φυτεύοντας· οἱ ναυτικοί ἐπίσης περνοῦν πολλούς κινδύνους καί τά παιδιά κουράζονται νά μαθαίνουν γράμματα καί ἐπιστήμες. Καί ὅλα αὐτά στήν ἐλπίδα ἀποβλέπουν, γι' αὐτό καί κοπιάζουν μέ χαρά καί πετοῦν φαινομενικά τά ἔτοιμα (π.χ. σπόρο, χρήματα, κ.λπ.), ἐνῶ στήν πραγματικότητα ὑπομένουν γιά νά κερδίσουν περισσότερα καί πολλές φορές

πληρώνουν μέ στέρησή τους» (ΦΤΙΝ Τόμ. Γ' σελ. 195).

Εἶναι ἀλήθεια, πώς ὁ ἄνθρωπος μέ τά πάθη, τά ἐλαττώματά του καί τίς ἀδυναμίες, εἶναι ἀνίσχυρος καί εὐάλωτος. Μέ τίς ἐντυπωσιακές ἐφευρέσεις καί τά ταξίδια στό διάστημα παριστάνει τόν γίγαντα, ἔνα ὅμως ἀδιόρατο μικρόβιο μπορεί νά τόν θέσει ἐκτός μάχης. Ἕνας μικρός δρόμβος στήν κυκλοφορία τοῦ αἵματος μπορεί νά τόν προσγειώσει ἀνάμαλα καί νά θέσει τέρμα στά ὄνειρα καί τίς καυχησιολογίες του.

Ὡς τόσο ὅμως ὁ ἀδύνατος ἄνθρωπος μέ τήν ἐλπίδα στό Θεό, γίνεται πανίσχυρος, ὅπως γράφει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Ἡ ἐλπίδα στό Θεό δέν εἶναι μόνον ἰσχυρή καί ἀσφαλής, χωρίς νά παρουσιάζει καμιά μεταβολή... Καί ὅταν ἴδεις τίς συμφορές νά πλησιάζουν, μήν ἀπογοητευθεῖς. Γιατί αὐτό πρό πάντων σημαίνει νά ἐλπίζεις, τό νά παραμένεις ὀρθῶς, παρόλο πού βρίσκεσαι μέσα στίς συμφορές». Καί συνεχίζει ὁ ἴδιος ὁ Πατήρ.

«Εἶναι μεγάλη ἡ δύναμη τῆς ἐλπίδας στό Θεό, εἶναι φρούριο ἀπόρρητο, τεῖχος ἀκαταμάχητο, συμμαχία ἀκατανίκητη, λιμάνι γαλήνιο, πύργος ἀνίκητος, ὄπλο ἀήττητο, δύναμη ἀκατάβλητη, πού βρίσκει διέξοδο ἀκόμη καί ἐκεῖ πού δέν ὑπάρχει πέρασμα».

Βέβαια στόν πνευματικό αὐτόν ἀγῶνα προβληματίζεται καί ὁ πιστός μέ τίς δυσκολίες καί ἀντιξοότητες, πού συναντᾷ στή ζωή του, πού πολλές φορές εἶναι ἀβάσταχτες καί σκληρές. Δέν ἀγωνιᾷ ὅμως. Δέν καταλαμβάνεται ἀπό ἄγχος. Δέν μεριμνᾷ, δηλαδή δέν ζεῖ, ὅπως οἱ «μή ἔχοντες ἐλπίδα» ἢ καί αὐτοί πού ἀρνοῦνται τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ. Ὁ

χριστιανός δέν χάνει ποτέ τήν ἐλπίδα του, ὅσο χαμηλά καί νά πέσει, ὅσο καί ἂν ἁμαρτήσῃ. Γιατί πιστεύει πάντοτε στό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι μεγαλύτερο ἀπό ὅλες τίς ἁμαρτίες. Ἀπλῶς ἐπαναλαμβάνει τό τῆς Θείας Λειτουργίας: «Σοί παρακατατιθέμεθα τήν ζωήν ἡμῶν ἅπασαν καί τήν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλάνθρωπε» καί τό «ἐαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωήν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραδόμεθα» καί ἀδιαλείπτως παρακαλεῖ. «Ναί ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ» (Ἀποκ. 22, 20). «Γιατί σέ σένα στηρίξα τήν ἐλπίδα μου. Κι' ἂν ἀκόμη μᾶς βροῦν ἀμέτρητες συμφορές, κι ἂν πόλεμοι κι' ἂν μάχες κι' ἂν θάνατοι κι ἂν πύλες τοῦ ᾗδου, δέν ἀπομακρινόμαστε ἀπό τήν ἱερή ἄγκυρα, ἀλλά στηρίζουμε σταθερά τήν ἐλπίδα μας στή δική Σου συμμαχία».

Οἱ συνειδητοί χριστιανοί ὀφείλουν νά ἐξαρτοῦν τούς ἑαυτούς τους ἀπό τόν Θεο, γιατί αὐτός πού ἐλπίζει στόν Θεό «οὐ καταισχυνηθήσεται», ἐπειδή ἔχει στηρίζει τίς ἐλπίδες του στόν ζῶντα Θεό, πού εἶναι Σωτήρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, τούς ὁποῖους συντηρεῖ μέ τήν πρόνοιάν Του, ἰδιαίτερα εἶναι Σωτήρ τῶν πιστῶν, τούς ὁποῖους σώζει ἀπό τόν αἰώνιο θάνατο. Μαζί, λοιπόν, μέ τήν ἀπάρνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας ἀπό τόν ὁποῖο δέν περιμένουμε τίποτε ἄλλο παρά πτώσεις, ἔχουμε ἀνάγκη καί ἀπό μιά ζωντανή ἐλπίδα στόν Θεό, πώς στίς δύσκολες στιγμές τῆς ζωῆς μας θά ἔχουμε τήν βοήθειά Του, ὅπως λέει καί ὁ Ψαλμωδός: «Ἐπ' αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδιά μου καί ἐβοηθήθη».

Συνεχίζεται
Η.Ι.Χ.

Ο ΕΓΩΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΑΣ

Ο έγωϊσμός παρατηρείται στους μικρούς και στους μεγάλους. Καλλιεργημένος όμως άνθρωπος είναι εκείνος, ο οποίος έχει συγκρατημένο έγωϊσμό. Βέβαια δεν πρέπει να σκύβουμε το κεφάλι μας για να πατούν οι άλλοι επί πτωμάτων, αλλά από το σημείο αυτό, ως τόν δυναμικό έγωϊσμό, υπάρχει ή μέση όδός του συγκρατημένου έγωϊσμού, του μετρημένου έγωϊσμού. Αυτό όμως ισχύει για τόν ώριμο, ενώ στο παιδί ο έγωϊσμός είναι ή τάση του να κάνει όλα δικά του. Αυτό στην ψυχολογία τό λέμε έγωκεντρισμό. Όλα τά πράγματα και γεγονότα τά έρμηνεύει μέ κριτήρια υποκειμενικά, σύμφωνα μέ τίς άτομικές του ανάγκες και επιθυμίες.

Η έγωκεντρική αυτή στάση του παιδιού, κατά τήν όποία δεν κάνει διάκριση μεταξύ του «εγώ» και του κόσμου, δεν αποτελεί άνωμαλία, αλλά βιολογική ανάγκη. Άν και άποστερή τά πράγματα της αντικειμενικής τους υποστάσεως, γιατί έμποδίζει τό παιδί να τά δη μέ τήν καθαρότητα και άμεροληψία της λογικής σκέψεως, όμως τό στάδιο αυτό είναι φυσιολογικό και δικαιολογημένο στο παιδί.

Η παιδική αντίληψη είναι υποδουλωμένη στά άμεσα δεδομένα των αισθήσεων και ο έγωϊσμός έκδηλώνεται σαν μιά άδυναμία του παιδιού. Όστερα τό παιδί, λόγω της ήλικίας και των αντιλήψεών του, δεν μπορεί να τοποθετηθή

στή θέση του άλλου, για να συνεργασθής μαζί του. Αυτό δεν γίνεται ούτε για τά συνομήλικα παιδιά τίς περισσότερες φορές, ούτε για τούς συμμαθητές του μερικές φορές.

Άλλ' αυτός ο έγωϊσμός είναι παροδικός. Κυριαρχεί κυρίως αυτή ή αντίληψη μέχρι του 6ου ή 7ου έτους και υποχωρεί σιγά-σιγά μέχρι του 9ου έτους, όποτε αποκτά επίγνωση της σχέσεως των πραγμάτων, μέ τήν προσαρμογή του στο ανθρώπινο και φυσικό περιβάλλον.

Δέν χρειάζεται συνεπώς υπεραυστηρότητα μέχρι τήν ήλικία των 7 έτών, σαν βλέπουμε πώς τό παιδί μας είναι πολύ έγωϊστικό και όλα τά θέλει δικά του. Χρειάζεται μόνο επαγρύπνηση και συστηματική καλλιέργεια, ώστε να λάβη ο έγωϊσμός αυτός τήν όρθή κατεύθυνση και να υποχωρήσει μέ τήν ήλικία. Άν είμαστε αυστηροί, μπορεί να σπάσουμε νεύρα ευαίσθητα και να συντελέσουμε στή δημιουργία υπερεγωϊστών ή δύσκολων παιδιών στο χαρακτήρα.

Ιδιαίτερα όμως πρέπει να τονισθής, ότι τό κακό παράδειγμα και ή κακή επίδραση μερικών γονέων, εκ φύσεως δυναμικών έγωϊστών, καταστρέφουν τό

παιδί. Υπάρχουν γονείς, πού όχι μόνον δεν καλλιεργούν τή φυσική έγωϊστική τάση του παιδιού τους, αλλά τήν ενισχύουν ως τό πιο μεγάλο ξέσπασμά της για λόγους επιδείξεως, άναδείξεως, πολυμάθειας, επικρατήσεως ή και μωρίας... Έτσι παροτρύνουν τό παιδί τους να νομίζει ότι τά γνωρίζει όλα, να παρακούη, να νευριάζη, να αντιτίθεται, να υπερφανεύεται, να περιφρονή τούς άλλους. Τό θέλουν οι γονείς και τό παιδί ξυλοκοπείται, αν δεν ενεργή, όπως τό διατάσσουν. Όστερα, άλλοι, του δικαιολογούν κάθε του ενέργεια, τό επαινούν για έγωϊστικές πράξεις του, όμιλούν στο δάσκαλό του για τά δήθεν προτερήματα του παιδιού τους και εκπλήσσονται, αν ο δάσκαλος έχει διαφορετική γνώμη. Επέρχονται έτσι παρεξηγήσεις και δυστυχώς μπροστά

στο παιδί...

Ο έγωϊσμός, αν δεν καθοδηγηθή και δεν προληφθής, δημιουργεί έναν άνθρωπο κενό, πού δεν μπορεί να προσαρμοσθής στή σχολική και κοινωνική ζωή. Είναι τό χειρότερο ελάττωμα, γι' αυτό και ο έγωϊσμός, μισείται απ' όλους. Είναι επιπόλαιος και γελοιοποιείται, μή μπορώντας να φθάση τόν αντικειμενικό σκοπό του.

Οι γονείς και οι δάσκαλοι συνεπώς πρέπει να προσέξουν ιδιαίτερα τόν έγωϊσμό του παιδιού και να συνεργάζονται πάνω στο επίμαχο αυτό παιδαγωγικό πρόβλημα. Μόνο μιά συνεργασία και μιά κατανόηση φέρνει άποτελέσματα και διορθώνεται έτσι ο ψυχικός κόσμος του παιδιού, διαφορετικά επέρχεται ή καταστροφή!...

Γεώργιος Άν. Ρούσκας
τ. Δ/ντής Παιδαγωγικής Άκαδημίας

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΓΑΠΗΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΜΑΣ

Άπευθυνόμεθα μέ αγάπη σέ όσους συνεργάτες μας έχουν λησμονήσει, για διάφορους λόγους, τήν συνδρομή τους προς τό Σωματείο μας, για τίς ανάγκες των ένδεών αδελφών μας.

Μέ τήν έλπίδα ότι ή παράκλησή μας θά εύρη ανταπόκριση στους αγαπητούς συνεργάτες μας, εύχόμεθα όλοψύχως, όπως ο Άναστάς Κύριός μας λαμπρύνει τήν ζωή σας μέ τό Άνέσπερο Φώς της Άγίας Του Άναστάσεως, παρηγορώντας, στηρίζοντας και χαροποιώντας έσας και τίς προσφιλείς οικογένειές σας.

Μετά τιμής
Τό Διοικητικό Συμβούλιο